

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBARSTVA

**PROGRAM
ŠKOLSKI MEDNI DAN S HRVATSKIH PČELINJAKA ZA
2025. GODINU**

Zagreb, svibanj 2025. godine

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
2. PRAVNA OSNOVA.....	4
3. RAZDOBLJE PROVEDBE PROGRAMA	4
4. CILJEVI PROGRAMA.....	4
5. MJERE U PROVEDBI PROGRAMA.....	5
6. KORISNICI.....	5
7. PRORAČUN ZA PROVEDBU PROGRAMA.....	6
8. PROVEDBA PROGRAMA.....	6

1. UVOD

Pčelarstvo je u Republici Hrvatskoj tradicionalna poljoprivredna grana i ima veliki gospodarski značaj. U Republici Hrvatskoj se do danas održala autohtona pasmina pod nazivom *siva pčela* (*Apis mellifera carnica*). Pčelinji proizvodi – med, pelud, vosak, propolis te matična mliječ upotrebljavaju se kao hrana i dodatak prehrani zbog svojih funkcionalnih svojstava.

Ukupna vrijednost svih pčelinjih proizvoda je daleko manja od značaja i koristi od oprašivanja bilja. Medonosne pčele su najbrojnija vrsta udomaćenog oprašivača koje značajno doprinose gospodarstvu oprašivanjem poljoprivrednih usjeva. Oprašivanjem sudjeluju u stvaranju dodane vrijednosti u biljnoj proizvodnji te su tako ključne u pojedinim segmentima biljne proizvodnje. Jednako je značajna i njihova uloga u oprašivanju samoniklog bilja, čime pridonose očuvanju ukupne bioraznolikosti. Uloga pčela u ekosustavu je značajna i stoga što se brojnost drugih prirodnih oprašivača smanjuje nestajanjem njihovih staništa intenziviranjem poljoprivrede, kao i uslijed primjene različitih sredstava za zaštitu bilja. Uloga i značaj pčelarstva su ogromni u cjelokupnoj poljoprivrednoj proizvodnji, posebno zbog održavanja ekološke ravnoteže i bioraznolikosti, s obzirom na to da 84 % biljnih vrsta i 76 % proizvodnje hrane u Europi ovisi o oprašivanju koje obavljaju domaće i divlje pčele.

Programom „Školski medni dan s hrvatskih pčelinjaka za 2025. godinu“ (u daljnjem tekstu: *Program*) educirat će se djeca i njihovi roditelji o važnosti konzumiranja meda i njegovog uključivanja u prehranu uz istovremenu promociju meda proizvedenoga na hrvatskim pčelinjacima, a što će pridonijeti i boljem tržišnom pozicioniranju hrvatskih pčelara.

Budući da se u ranoj razvojnoj fazi djece mogu usvojiti dobre prehrambene navike, a s ciljem trajnog povećanja udjela meda u njihovoj prehrani, *Program* će se provoditi u prvim razredima osnovnih škola.

Ovim *Programom* predviđena je i promocija hrvatskog pčelarstva. Med koji će se dodijeliti učenicima prvih razreda osnovnih škola bit će označen nacionalnim znakom kvalitete „Dokazana kvaliteta“ Hrvatska i/ili europskim ili nacionalnim znakom kvalitete za zaštićenu oznaku izvornosti i/ili znakom Med hrvatskih pčelinjaka (u daljnjem tekstu: *Oznake*) i zapakiran u staklenku za med volumena 370 ml (nacionalna ili konvencionalna staklenka) (u

daljnjem tekstu: *Staklenka*). Na ovaj način šalje se poruka potrošačima o domaćem podrijetlu meda koji je označen jednom od prepoznatljivih *Oznaka*.

Školski medni dan s hrvatskih pčelinjaka održan je prvi puta 7. prosinca 2018. godine i izazvao je veliki interes javnosti te veliko zadovoljstvo svih koji su sudjelovali u *Programu*, a posebno učenika prvih razreda osnovnih škola. Tijekom sedam godina održavanja u *Programu* je sudjelovalo ukupno 860 osnovnih škola s ukupno 244.167 učenika prvih razreda te svake godine sudjeluje prosječno 192 pčelara.

2. PRAVNA OSNOVA

Pravni temelj za donošenje ovoga *Programa* je članak 46.a stavak 2. Zakona o poljoprivredi (»Narodne novine«, br. 118/18., 42/20., 127/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 52/21., 152/22. i 152/24.).

3. RAZDOBLJE PROVEDBE PROGRAMA

Program se provodi u 2025. godini.

4. CILJEVI PROGRAMA

Provedbom *Programa* očekuje se postizanje sljedećih ciljeva:

- educiranja i podizanje svijesti djece o važnosti meda kao sastavnog dijela prehrane kao i pčelarstva za sveukupnu poljoprivrednu proizvodnju i bioraznolikost
- promidžba meda proizvedenog na hrvatskim pčelinjacima koji se pakira u *Staklenku*.

U cilju podizanja razine znanja o važnosti meda kao sastavnog dijela prehrane i nutritivnim vrijednostima meda te educiranja učenika o važnosti pčelarstva za sveukupnu poljoprivrednu proizvodnju i bioraznolikost, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva će u suradnji s Hrvatskom agencijom za poljoprivredu i hranu te Hrvatskim pčelarskim savezom provoditi aktivnosti informiranja učenika i roditelja koristeći se raspoloživim sredstvima informiranja (tiskani mediji, elektronski mediji), zatim različitim informativnim materijalima sa znakom Školski medni dan s hrvatskih pčelinjaka. Uz navedeno, škole će u suradnji s pčelarskim udrugama organizirati i druga edukativna događanja na kojima će se učenici pobliže upoznati o važnosti pčelarstva za sveukupnu poljoprivredu i bioraznolikost na Zemlji. Nadalje, uz

Staklenku meda, učenicima prvih razreda bit će podijeljena edukativna slikovnica o pčelarstvu prilagođena uzrastu učenika prvih razreda kao početna osnova za upoznavanje pčelarstva.

Uzimajući u obzir da konzumacija meda kod djece može izazvati alergijsku reakciju te da pojedina djeca boluju od šećerne bolesti, nužno je upoznati roditelje, učitelje i djecu o potencijalnim rizicima, a prije same upotrebe meda kao namirnice u prehrani djece bitno je posavjetovati se s pedijatrom, nadležnim školskim liječnikom i/ili obiteljskim liječnikom. Stoga je obveza učitelja koji će podijeliti med, upoznati roditelje i djecu o navedenim rizicima.

5. MJERE U PROVEDBI PROGRAMA

Školski medni dan s hrvatskih pčelinjaka za 2025. godinu organizira se u prvim razredima osnovnih škola u Republici Hrvatskoj u školskoj godini 2025./2026. na dan 8. prosinca 2025. godine povodom obilježavanja Sv. Ambrozija, zaštitnika pčela i pčelara.

Med prihvatljiv za podjelu učenicima u okviru ovog *Programa* je proizvod:

- proizveden u objektima za primarnu proizvodnju pčelinjih proizvoda upisanim u Upisnik registriranih objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla koji vodi Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva
- zapakiran u *Staklenku* volumena 370 ml
- označen u skladu s propisima koji se odnose na med
- označen *Oznakom*.

Programom se financira:

- nabava meda za raspodjelu učenicima prvih razreda osnovnih škola u Republici Hrvatskoj u iznosu od 4,00 EUR (bez PDV-a) po *Staklenci* volumena 370 ml. PDV je prihvatljiv trošak
- izrada i distribucija priručnih i edukativnih materijala opće vidljivosti sa znakom *Školski medni dan s hrvatskih pčelinjaka*.

6. KORISNICI

Prihvatljivi korisnici ovoga *Programa* su osnivači školskih ustanova koji su se prijavili na Javni poziv i koje je odlukom odobrila Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: Agencija za plaćanja).

7. PRORAČUN ZA PROVEDBU PROGRAMA

Za provedbu ovoga *Programa* osigurana su sredstva u iznosu od 215.540,00 EUR u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2025. godinu, unutar proračunske glave 06005 Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, na aktivnosti T820073 - Nacionalni program „Školski medni dan“

- 150.723,00 EUR za nabavu meda zapakiranog u *Staklenku*, koje će isplatiti Agencija za plaćanja osnivačima školskih ustanova
- 64.817,00 EUR za izradu i distribuciju različitih priručnih i edukativnih materijala opće vidljivosti sa znakom *Školski medni dan s hrvatskih pčelinjaka* uključujući slikovnicu edukativnog karaktera o pčelarstvu prilagođenu njihovoj dobi. Trošak izrade i distribucije priručnih materijala isplatit će Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

8. PROVEDBA PROGRAMA

Provedba ovoga *Programa* propisat će se Pravilnikom, a provodit će ga Agencija za plaćanja i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.